

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 74

van **ORRY VAN DE WAUWER**

datum: 27 november 2017

aan **SVEN GATZ**

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Leiding jeugdverenigingen - Evolutie

Het kan niet genoeg gezegd worden, ons jeugdbewegingenlandschap is een parel die gekoesterd wordt en moet blijven worden. Verenigingen in het vrijwillige jeugdlandschap staan of vallen uiteraard met de leiding die er aan het roer staat. Daarom is het ook belangrijk om meer te weten over de drijfveren en evoluties van onze leiders en leidsters.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal leiders en leidsters in de Vlaamse jeugdbewegingen voor elk jaar van deze legislatuur? Welke evolutie is hierin te zien?
2. Wat is de gemiddelde duur van het leiding geven? Is er sprake van een tendens dat onze jongeren minder lang een engagement opnemen in de jeugdbeweging? Hoe is de duur van het leiding geven afgelopen decennium geëvolueerd? Is hier een trend in te zien?
3. Indien er een evolutie is in de duur van het leiding geven (zowel een langer als korter engagement), welke redenen zijn hier dan voor? Is het een kwestie van tijdsbesteding, ligt het aan sociale aspecten (bijvoorbeeld het gaan studeren), of zijn er voornamelijk economische redenen (bijvoorbeeld het uitvoeren van een weekendjob) om uit de jeugdbeweging te stappen? Wordt onderzoek gedaan naar dit thema en de drijfveren van jongeren die in leiding staan?

SVEN GATZ

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

ANTWOORD

op vraag nr. 74 van 27 november 2017

van **ORRY VAN DE WAUWER**

1. Als antwoord op vraag nr. 378 van Miranda Van Eetvelde gaf ik bijgaande tabel met de evolutie van de leidinggevenden in de periode 2011 tot 2016:

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Chirojeugd Vlaanderen	16385	15994	15940	15778	15749
FOS Open Scouting	1495	1288	1085	1144	1264
KLJ	3765	3369	3141	3164	3310
KSA NATIONAAL VZW	5515	5439	5336	5407	5525
VNJ	Geen cijfers – globaal een lichte dalende trend in het aantal leidinggevenden				
Scouts en Gidsen Vlaanderen	10572	10712	10656	10831	11040
IJD	688	717	719	707	802
Jeugd Rode kruis	1231	1220	1010	1081	1002

Hieruit is geen eenduidig beeld merkbaar, bij de ene vereniging stijgt het aantal leidinggevenden lichtjes, bij anderen daalt dit wat. Toch zit er niet echt een trendbreuk in deze evolutie. Het aantal leidinggevenden blijft grotendeels op peil. Ook het aantal leden per vereniging geeft een vergelijkbaar schommelend beeld te zien.

2. Uit het jeugdbewegingsonderzoek (publicatie 2010) uitgevoerd in opdracht van de Afdeling Jeugd bleek dat jongeren gemiddeld tot hun 23ste in leiding bleven (er van uitgaand dat jongeren rond hun 18de leiding worden geeft dit een gemiddelde van vijf jaar.

Er gebeurde geen tussentijds nieuw onderzoek. Aan de verenigingen werd gevraagd welke evolutie ze zelf zagen bij hun leiding. De meeste verenigingen hebben hier geen systematische cijfers over. Chirojeugd Vlaanderen, KLJ en VNJ konden cijfers bezorgen van het laatste jaar. KSA heeft cijfers over de gemiddelde leeftijd van de leiding over de laatste twee jaar. Dat geeft een dalende tendens te zien (huidige gemiddelde leeftijd leiding 19,7 jaar, vorig jaar 20,3 jaar). Scouts en Gidsen Vlaanderen heeft cijfers over een wat langere periode. In vergelijking met 2012 zien we bij Scouts en Gidsen Vlaanderen een lichte daling (van gemiddeld 3.91 jaar in 2012-2013 naar 3,81 jaar in 2015-2016). Over het vorige jaar kregen we onderstaande cijfers.

	Engagement leiding afgelopen jaar
Chirojeugd Vlaanderen	3,5 jaar
KLJ	4,2
VNJ	Gemiddeld 5 jaar
Scouts en Gidsen Vlaanderen	3,81 jaar

Als we deze cijfers vergelijken met het jeugdbewegingsonderzoek dan merken we inderdaad een dalende tendens.

3. Het jeugdbewegingsonderzoek (2010) onderzocht behalve de duur ook de reden van het beëindigen van het engagement van de leiding.

Het onderzoek omschreef dit als volgt:

In tegenstelling tot twintig jaar geleden (Bral, 1991), zijn het vooral kenmerken eigen aan de groep en het leidinggeven zelf die als meest belangrijk worden aangeduid³³, zoals het ontbreken van motivatie en een slechte sfeer in de leidingsploeg en de groep in het algemeen. Maar ook meer externe factoren zoals studie- of werkdruk, leeftijd, samenwonen of trouwen worden nog steeds door heel wat respondenten opgegeven als doorslaggevende redenen. Opmerkelijk is dat het te klein worden van de groep door weinigen als reden tot afhaken gezien wordt; in kleine groepen is deze reden natuurlijk heel wat prominenter aanwezig.

Tabel 106 Verdeling respons naar redenen om te stoppen met leiding

Geen motivatie meer		3,83
Studiedruk/werkdruk		3,82
Conflict/slechte sfeer leidingsploeg	3,63	
Conflict/slechte sfeer groep		3,46
Leeftijd		3,28
Samenwonen/huwelijk		3,18
Degelijke plaatsvervang(st)er		2,99
Andere vrijetijdsbesteding	2,73	
Vaste relatie		2,70
Opstappen vriend(in)		2,60
Activiteiten leden spreken me niet aan		2,53
Andere		2,24
Groep wordt te klein		2,13

Momenteel is enkel KLJ recent met een onderzoek gestart naar de reden waarom jongeren uit de leiding stappen. Op basis van de eerste antwoorden was het echter te vroeg om hierover al conclusies te trekken. Voor zover men er zicht op heeft vermoeden verenigingen dat het om een mix van factoren gaat, geen tijd, o.w.v. studie, combinatie van verschillende engagementen, combinatie met een weekendjob, maar ook minder goed contact in de leidingsploeg allemaal redenen om te stoppen als leiding. De meeste verenigingen geven aan dat ze het engagement van de leiding niet echt als problematisch ervaren.